

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ (“සංස්ථාව”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති -LKAS 16 - දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ</p>		
<p>(අ) ප්‍රමිතියේ 79 (ආ) ඡේදයට අනුව, සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කර ඇති නමුත් තවමත් භාවිතයේ පවතින දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල දළ ධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරවු කළ යුතු වුවද, සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද සහ තවමත් භාවිතයේ පවතින ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපකරණ 01 ක, කාර්යාලීය උපකරණ 61ක, පරිගණක සහ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර 25ක සහ මෘදුකාංග පැකේජ 11ක දළ ධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරවු කර නොතිබුණි.</p>	<p>භාණ්ඩ සමීක්ෂණයේදී සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇති වත්කම් කිහිපයක් දැනට භාවිත කරනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, එම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර 2024 වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කරනු ලැබේ.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) ප්‍රමිතියේ 55 ඡේදයට අනුව, වත්කම් භාවිතයට ගැනීමට සුදුසු තත්වයට පත්වූ අවස්ථාවේදී ක්ෂය කිරීම ආරම්භ වන අතර එම වත්කම් විකිණීමට තබා ඇති හෝ අපහරණය කිරීමට තබා ඇති බවට වර්ගීකරණය කළ දින දෙකෙන් මුලින්ම එළැඹෙන දිනට වත්කම ක්ෂය කිරීම අවසන් කරනු ඇත. කෙසේ වුවද, සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී මිලදී ගත් පරිගණක සහ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය 3.2 යටතේ, මිලදී ගත් මාසය කුමක් වුවද, වත්කම් මිලදී ගත් වර්ෂය ක්ෂය කිරීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම සලකා බලනු ලබන අතර වත්කම අපහරණය කිරීමේ වර්ෂය ක්ෂය කිරීම සඳහා සලකා බලනු නොලැබේ. ඒ අනුව, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය 3.2 අනුව මෙම</p>	<p>-එම-</p>

අයිතම 21ක්, ගෘහ භාණ්ඩ සහ සවිකිරීම් 31ක් සහ කාර්යාල උපකරණ අයිතම 10ක් මිලදී ගත් වර්ෂයේ දී සම්පූර්ණ වර්ෂය සඳහාම ක්ෂය කර තිබුණු අතර අපහරණය කළ වර්ෂයේ දී එම වත්කම් ක්ෂය කරනු නොලැබේ. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය වීම් රු. 2,779,165 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

අයිතම සඳහා ද එම ක්‍රියාපටිපාටියම අනුගමනය කරන ලදී.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වර්ෂය සඳහා පොළීය නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණු බැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පොළී ආදායම රු. 2,103,969ක් අඩුවෙන්ද, ලැබිය යුතු පොළීය රු.864,214 ක් අඩුවෙන් ද, පාරිතෝෂිත අරමුදල් ගිණුමේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ශේෂය රු. 1,239,755ක් අඩුවෙන්ද දක්වා තිබුණි.	ස්ථාවර තැන්පතුව 2022 වර්ෂයේ සිට පැවතෙන අතර ගිණුම්ගත කිරීමේ අවස්ථාවේ දී, පොළී අනුපාතය ප්‍රකාශ කර නොතිබුණි. එබැවින්, පොළීය ගණනය කිරීම සඳහා එම පොළී අනුපාතයම සලකා බලන ලදී. කෙසේ වුවද, එය 2024 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ඇත.	වර්ෂය සඳහා පොළී ආදායම නිවැරදිව ගණනය කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අපනයන ගෙවීම් රක්ෂණ ඔප්පු සඳහා දළ ලිඛිත වාරික ආදායම තුළ 2022 මුදල් වර්ෂයට අදාළ රු. 987,422 ක ආදායමක් ඇතුළත් කර තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අපනයන ගෙවීම් රක්ෂණ ඔප්පු සඳහා වූ දළ ලිඛිත වාරිකය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	එය 2024 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ඇත.	සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) අපනයනකරුවන් 09 දෙනෙකුට අදාළව උපයා නොගත් වාරිකය වූ රු. 13,116,062 ක මුදලක් රු. 8,717,960 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන්, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අපනයන ගෙවීම් රක්ෂණ ඔප්පු සඳහා වූ උපයා නොගත් වාරිකය රු. 4,398,102කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	එය 2024 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ඇත.	ගැලපීම් නිවැරදිව සිදු කළ යුතුය.

- (ඇ) 2023 වර්ෂය සඳහා රු. 60,366,742 ක් වූ ශුද්ධ හිමිකම්පෑම් රු. 62,831,747 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්ගත කර තිබුණු බැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ හිමිකම්පෑම් රු. 2,465,005කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. එය 2024 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- (ඉ) පසුගිය වර්ෂවලට අදාළව හිමිකම්පෑමක් සිදු කර නොමැති, ගෙවා ඇති සහ ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති එකතුව රු. 306,856,067 ක හිමිකම්පෑම් මුදලක් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනාගත හිමිකම්පෑම් සඳහා ප්‍රතිපාදන ශේෂයට ඇතුළත් කර තිබුණි. එබැවින්, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනාගත හිමිකම්පෑම් සඳහා ප්‍රතිපාදන රු.306,856,067 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණු අතර රඳවා ගත් ඉපැයීම් ද එම ප්‍රමාණයෙන්ම අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. ප්‍රතිපාදන සම්බන්ධයෙන් නිවැරදිව ප්‍රතිපාදන සිදු අවසන් තීරණයකට පැමිණ කළ යුතුය. 2024 වර්ෂයේදී යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.
- (ඊ) බදු අය කළ හැකි ආදායම් නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් බදු රු. 2,468,303කින් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. එය 2024 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු නිවැරදිව ගණනය කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳුණු පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

	අයිතමය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු.	අනුරූප වාර්තාවට අනුව රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	ගෙවන ලද හිමිකම් පෑම්	40,574,275	40,902,576	328,301	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	අනුරූප වාර්තාවට අනුව වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව වූ වටිනාකම සමඟ සැසඳිය යුතුය.
(ආ)	ශුද්ධ හිමිකම් පෑම්	62,831,747	166,611,769	103,780,022	ගෙවන ලද ශුද්ධ හිමිකම්පෑම්	-එම-

වටිනාකම
සමුච්චිත
ලාභයට
ගළපනු ලබයි.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි ලබා නොදීම

	අයිතමය	මුදල රු.	ලබා නොදුන් විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	භාණ්ඩාගාර තැන්පතු සඳහා ලැබිය යුතු පොළිය	67,154,145	ලැබීම් සඳහා සනාථ කිරීමක්	මෙම මුදල 2013 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට ගෙන ආ අතර වෝභාරික විගණනයක් සිදු කරමින් පවතී. ඔවුන්ගේ වාර්තාව ලැබීමට නියමිතය.	ශේෂය තහවුරු කිරීම සඳහා සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ)	2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට HNB ඉල්ලුම් තැන්පතු ගිණුමේ ශේෂය	13,428,928	ශේෂය පවතින බවට සනාථ කරන ලියවිල්ලක්	එය 2024 වර්ෂයේ දී නිවැරදි කරනු ලැබේ.	-එම-
(ඇ)	සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්ෂය කිරීම්	4,574,094	වත්කම් මිලදී ගත් දිනය, භාවිතය සඳහා සුදානම් දිනය හෝ වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කළ දිනය	වත්කම් ලේඛනය 2021 වසර දක්වා යාවත්කාලීන කර ඇති අතර ඉතිරි වර්ෂ සඳහා යාවත්කාලීන කිරීම දැනටමත් ආරම්භ කර ඇත.	ක්ෂය වටිනාකම සනාථ කිරීම සඳහා ලේඛන විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ලැබිය යුතු මූල්‍ය සේවා මත වැට් බද්ද වූ රු. 2,185,511 වසර 6කට අධික කාලයක් පුරා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණි.	ලැබිය යුතු මෙම වැට් බදු මුදල පසුගිය වසර 6 කාලයක සිට පැවතෙන බැවින්, අපගේ වාර්තා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා සමඟ සංසන්දනය කිරීමට කාලය අවශ්‍ය වේ. 2024 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇත.	ශේෂය සැසඳීමට සහ අයකර ගැනීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.6.2 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අපනයන බිල්පත් වට්ටම් කිරීමේ පහසුකම මත අපනයනකරුවන් 08 දෙනෙකුට ලබා දී තිබූ රු. 34,958,636 ක් වූ අත්තිකාරම් මුදලක් වසර 15 ක කාලයක් පුරා පියවීමකින් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ අතර ඉන් රු. 22,870,492ක් එක් අපනයනකරුවෙකුට ලබා දී තිබුණි.</p>	<p>මෙම මුදල පිළිබඳව සොයා බැලීම සඳහා වෛහාරික විගණන නිලධාරීන්ට භාර දෙන ලදී</p>	<p>හිඟ ශේෂය සැසඳීමට සහ අයකර ගැනීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති සහ රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 11 වැනි වගන්තිය සහ 1978 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන රක්ෂණ පනතේ 21(2) වගන්තිය.</p>	<p>සංස්ථාව විසින් ආයෝජනය කරන ලද රු.4,907,943,668 ක් සඳහා සංස්ථාව විසින් මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ එකඟතාවය සහ අදාළ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>PED මාර්ගෝපදේශ අනුව, බිලියන 30 ට අඩු ආයෝජන සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් එකඟතාව ලබා ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ.</p>	<p>මුදල් පනත සහ සංස්ථා පනත අනුව අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය මගින් හඳුන්වා දෙන ලද යහපාලනය සඳහා මාර්ගෝපදේශවල 4.3 ඡේදය</p>	<p>සංස්ථාවේ ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් කටයුතුවල මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන අවදානම්වල බලපෑම ගණනය කිරීමට සහ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීමට අවදානම් කමිටුවක් පත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>විධිමත් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවක් නොමැති වුවද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මාසික අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලදී සියලු අවදානම් තක්සේරු කරනු ලබයි.</p>	<p>වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුයි.</p>

(ඇ) 2021 නොවැම්බර්
16 දිනැති අංක
01/2021 දරන
රාජ්‍ය ව්‍යාපාර
චක්‍රලේඛය මගින්
හඳුන්වා දෙන ලද
මෙහෙයුම්
අත්පොතේ

- (i) 3.3 ඡේදය සංස්ථාව විසින් මානව සම්පත් සැලැස්ම පිළියෙළ කර නොතිබුණි. බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය (SOR) පිළියෙළ කර ඇති අතර සියලුම වෘත්තීය උසස් කිරීම් එමඟින් හඳුනා ගනු ලැබීය. -එම-
- (ii) 3.4 ඡේදය සංස්ථාව විසින් අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි. -එම- -එම-

(ඇ) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීමේ පනත පාරිතෝෂික ගණනය කිරීමේදී, 2023 ඔක්තෝබර් සිට පනතේ විධිවිධාන අනුව පාරිතෝෂික ගෙවීම් අනුව පාරිතෝෂික ගණනය කළ යුතුය.

පාරිතෝෂික ගණනය කිරීමේදී, ජීවන වියදම් දීමනාවක්, විශේෂ ජීවන වියදම් දීමනාවක් හෝ ඒ හා සමාන දීමනාවක් ලෙස ගත නොහැකි රු.15,000 ක් හා රු.7,500 ක් වූ දීමනා මූලික වැටුපට එකතු කර තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පාරිතෝෂික වශයෙන් සේවකයින් හතර දෙනෙකු සඳහා රු. 1,023,750ක් අතිරේකව ගෙවා තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 774,047,188 ක ලාභයක් වූ අතර එයට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. 528,910,150 ක් විය. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. 245,137,038 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ආදායම් බදු වියදම් රු. 99,236,757 කින් වැඩි වීමට එරෙහිව ආයෝජන ආදායම රු. 257,710,032 කින් වැඩි වීම සහ මූල්‍ය සේවා මත වැට් බද්ද රු.85,864,474 කින් අඩු වීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 ආර්ථික නොවන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සංස්ථාව විසින් පුරප්පාඩු 05ක් පිරවීම සඳහා රු. 815,810ක	2023 අප්‍රේල් වන විට, සංස්ථාවේ ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ මානව සම්පත්	ආර්ථිකමය බවින් යුතුව වියදම් දැරිය

පිරිවැයකට පුවත්පත් දැන්වීම් පළ කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, එම පුවත්පත් දැන්වීම් නව බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියට අනුකූලව පිළියෙළ කර නොමැති බව පසුව අනාවරණය වී තිබුණි. ඒ අනුව, සංස්ථාවට එම අරමුණ සඳහා රු. 793,500 ක පිරිවැයකට නැවත පුවත්පත් දැන්වීම් පළ කිරීමට සිදු වී තිබුණි. ඒ අනුව, කලින් වැය කළ රු.815,810 ක මුදල අනාර්ථික වියදමක් ලෙස නිරීක්ෂණය කෙරේ.

සහ පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තු ක්‍රියාත්මක නොවීය. 2023 අප්‍රේල් මාසයේදී කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂවරයකු (CMD) පත් කිරීමෙන් පසුව, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව (MSD) මගින් බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය (SOR) අනුමත කරන ලදී. බඳවා ගැනීම් ආරම්භ වූයේ අන්තර්ග්‍රහණය සිදු කිරීමෙන් පසුව ඔක්තෝබර් මාසයේදීය. මෙම ව්‍යාකූලත්වය අතරතුර මෙය සිදුවී තිබේ.

යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2023 ජූලි 04 වැනි දින පවත්වන ලද පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ දී (COPE) සංස්ථාවේ මීට පෙර සිදු වූ අක්‍රමිකතා පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් සියලුම පුරප්පාඩු ස්ථිර පදනමින් පිරවීමට නියෝග කර ඇත. කෙසේ වුවද, 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් සංස්ථාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවේ තනතුරු 21ක් පුරවා නොතිබුණි.</p>	<p>2023 අප්‍රේල් වන විට, අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව වූ 56 අතරින් සේවකයින් 19 දෙනෙකු පමණක් සේවයට වාර්තා කර තිබුණි. ඒ අතරින්, 6 දෙනෙකු සුළු සේවකයෝ වූහ. මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ මානව සම්පත් සහ පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තුවල කිසිදු සේවකයෙක් නොවීය. අප්‍රේල් මාසයෙන් පසුව, සංස්ථාවේ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය (SOR) පිළිබඳ කටයුතු සහ බඳවා ගැනීම් කඩිනම් කරන ලදී. බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය (SOR) ලබා ගැනීමෙන් පසුව, 2023 සැප්තැම්බර් පමණ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව (MSD) මගින් අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා නිර්දේශ ලබා ගැනීමට අපට හැකි විය. කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම සඳහා අපට අන්තර්ග්‍රහණය සිදු කරන තෙක් ප්‍රමාද කිරීමට සිදු විය.</p>	<p>පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ නියෝග අනුව ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අපනයනකරුවන් සමඟ රැස්වීම් 06ක් හා ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශයේ විගමණික ශ්‍රමිකයින් සඳහා භෞතිකව හෝ ටෙලි/වෙබ්නාර් මගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 20ක්</p>	<p>වසර ගණනාවක් පුරා සංස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ විභව සහ සිටින අපනයනකරුවන් සඳහා කිසිදු ප්‍රචාරණයක් සිදු කර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වා නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයනකරුවන් ඉලක්ක කර ගනිමින් ඵලදායී ප්‍රචාරණයක් ආරම්භ කර</p>	<p>ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ක්‍රියාකාරකම් නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>

පැවැත්වීමට ද, පළාත් 04 ක පවතින SLECIC නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා විභව සහ සිටින අපනයනකරුවන් වෙනුවෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට ද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සංස්ථාව මගින් සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, එක් එක් ක්‍රියාකාරකමට අදාළව එක් වැඩසටහනක් බැගින් පමණක් පවත්වා තිබුණි.

නිබේ. තේ වෙළෙඳුන්ගේ සංගමය (CTTA) සහ රබර් වෙළෙඳුන්ගේ සංගමය (CRTA) සමඟ ද මෙය ඉදිරියට සිදු කිරීමට අපි අපේක්ෂා කරමු. ඉහත අලෙවිකරණ මූලපිරීම් හේතුවෙන් 2023 වසර තුළදී SLECIC ඉතිහාසයේ ඉහළම මුළු ශුද්ධ ආදායම වන රු. බිලියන 1.2 ක මුදලක් උපයා ගැනීමට අපට හැකියාව ලැබුණි.